MOM projekt 1

Jakub Ostrzołek

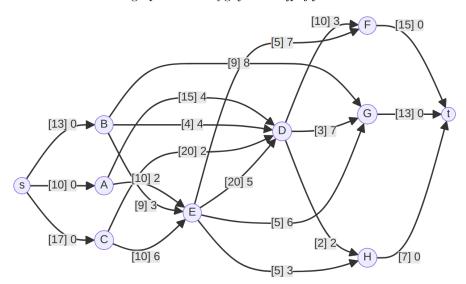
Zadanie 1

Model sieci przepływowej

Zadanie można przedstawić w postaci problemu wyznaczenia najtańszego przepływu o przepływie zadanym równym sumie zapotrzebowań klientów.

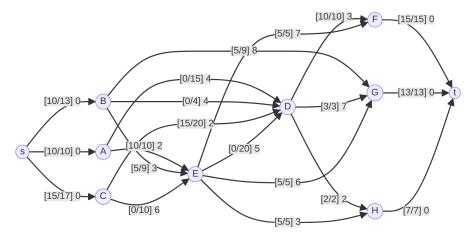
$$F_{zad} = Z_F + Z_G + Z_H = 35$$

Struktura sieci dla tego problemu wygląda następująco.

Oznaczenia na łukach: [przepustowość] koszt_jednostkowy.

Rozwiązanie

Oznaczenia na łukach: [przepływ/przepustowość] koszt_jednostkowy.

A zatem plan wygląda następująco (planowany transport od wiersza do kolumny w tyś. ton):

	D	Е	F	G	Н
$\overline{\mathbf{A}}$		10			
В		5		5	
$\mathbf{C}$	15				
D			10	3	2
$\mathbf{E}$			5	5	5

Co odpowiada łącznemu kosztowi:

$$10 \cdot 2 + 5 \cdot 3 + 5 \cdot 8 + 15 \cdot 2 + 10 \cdot 3 + 3 \cdot 7 + 2 \cdot 2 + 5 \cdot 7 + 5 \cdot 6 + 5 \cdot 3 = 240$$

Zadanie programowania liniowego

Zbiory

- $V_{kop} = \{A, B, C\}$ kopalnie
- $V_{ele} = \{F, G, H\}$ elektrownie
- $V_{po\acute{s}} = \{D, E\}$ stacje pośrednie
- $V_{wew} = V_{kop} \cup V_{ele} \cup V_{po\acute{ ext{s}}}$ wewnętrzne węzły sieci (bez startu i końca)
- $E_{wew} = \{(A, E), (B, E), ..., (E, G), (E, H)\}$ wewnętrzne krawędzie sieci
- $E = E_{wew} \cup \{ \forall i \in V_{kop} : (s, i) \} \cup \{ \forall i \in V_{ele} : (i, t) \}$ wszystkie krawędzie sięci

Parametry

- t_{ij}^{wew} dla $(i,j) \in E_{wew}$ przepustowość połączenia między węzłem ia j
- c_{ij}^{wew} dla $(i,j) \in E_{wew}$ jednostkowy koszt przesłania towaru między węzłem i a j [jednostka nieznana]
- W_i dla $i \in V_{kop}$ zdolności wydobywcze kopalni i [tys. ton]
- Z_i dla $i \in V_{ele}$ średnie dobowe zużycie węgla elektrowni i [tys. ton]

Zmienne decyzyjne

• f_{ij} dla $(i,j) \in E$ – przepływ między węzłem i a j [tys. ton]

Zmienne pomocnicze

- t_{ij} dla $(i,j) \in E$ przepustowość połączenia między węzłem i a j [tys.
- c_{ij} dla $(i,j) \in E$ jednostkowy koszt przesłania towaru między węzłem ia *j* [jednostka nieznana]

Funkcja celu

• $min \sum_{(i,j) \in E} f_{ij} \cdot c_{ij}$ – minimalizacja całkowitego kosztu

Ograniczenia

- $\forall (i,j) \in E: 0 \leq f_{ij} \leq t_{ij}$ ograniczenie przepustowości na węzłach $\forall j \in V_{wew}: \sum_{(i,j) \in E} = \sum_{(j,k) \in E}$ cały towar wchodzący do węzła wewnętrznego musi z niego wyjść
- $\forall i \in V_{ele} : f_{it} = Z_i$ trzeba spełnić zapotrzebowanie kopalń

Ograniczenia zmiennych pomocniczych:

- $\forall (i,j) \in E_{wew} : t_{ij} = t_{ij}^{wew}$
- $\forall i \in V_{kop} : t_{si} = W_i$
- $\forall i \in V_{ele}$: $t_{it} = Z_i$
- $\forall (i,j) \in E_{wew} : c_{ij} = c_{ij}^{wew}$ $\forall i \in V_{kop} : c_{si} = 0$
- $\forall i \in V_{ele} : c_{it} = 0$

Waskie gardło

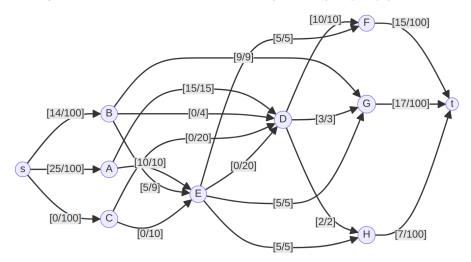
Problem można sprowadzić do zadania wyznaczenia największego przepływu w sieci. Rozwiązanie podzieli wezły na dwa rozłączne zbiory S i T, między którymi nie bedzie już możliwości transportu dodatkowych towarów. Zbiór krawędzi łączących te 2 zbiory będzie przekrojem o minimalnej przepustowości.

Należy wprowadzić kilka modyfikacji do wcześniejszego grafu:

- usuniecie kosztów (niepotrzebne do tego zadania),
- zmiana Z_i dla każdej z elektrowni na liczbę N, większą od przepustowości każdego przekroju (dzięki temu zapotrzebowanie elektrowni nie będzie ograniczać rozwiązania)

• zmiana W_i dla każdej z kopalń na liczbę N, większą od przepustowości każdego przekroju (dzięki temu produkcja kopalń nie będzie ograniczać rozwiązania)

Poniżej omawiana sieć dla $N=100~{\rm wraz}$ z wyznaczonymi przepływami.

A zatem $S=\{s,A,B,C,D,E\},\,T=\{F,G,H\},$ czyli poszukiwany przekrój to $\{(D,F),(D,G),(D,H),(B,G),(E,F),(E,G),(E,H)\}$ o przepustowości równej $10+3+2+9+5\cdot 3=39.$ Wartość ta jest jednocześnie równa maksymalnemu przepływowi w sieci (nieograniczonemu zapotrzebowaniem ani produkcją towaru).

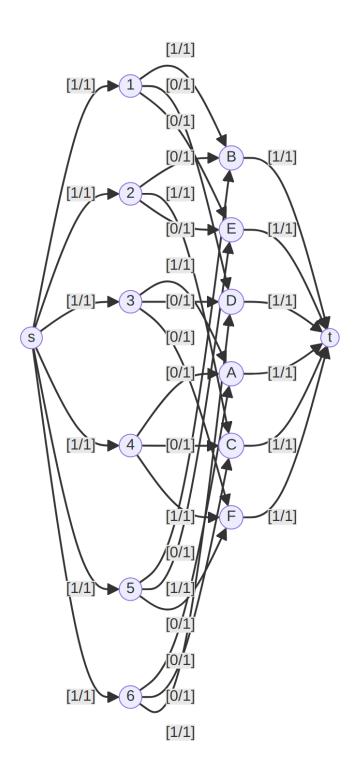
Maksymalny przepływ F < N. Gdyby było inaczej, oznaczałoby to, że wybrane N jest zbyt małe i trzeba powtórzyć obliczenia z większym N.

Zadanie 2

Zadanie 2.1

Problem można rozwiązać przy pomocy zadania wyznaczania największego przepływu w sieci. Jeżeli F_{max} będzie równe liczbie zespołów/projektów, to wartości przepływów będą wyrażały przypisanie zespołów do projektów.

Poniżej sieć modelująca zadanie wraz z rozwiązaniem.

 $F_{max}=6$, więc udało się przydzielić wszystkie zespoły do projektów.

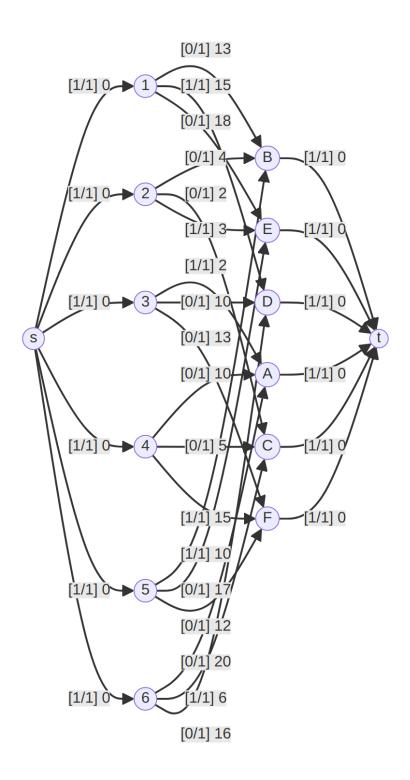
Przydział będzie wyglądał następująco:

	A	В	С	D	Ε	F
1		X				
2			X			
3	X					
4						Χ
5					X	
6				X		

Zadanie 2.2

Zadanie podobne do poprzedniego z tą różnicą, że wykorzystane zostanie zadanie najtańszego przepływu, a do sieci trzeba będzie dopisać jednostkowe koszty przesyłu odpowiadające kosztom realizacji projektu przez zespół.

Sieć i rozwiązanie znajduje się poniżej.

Wtedy $F_{min} = 50$, a przydział wygląda następująco:

	A	В	С	D	E	F
1				X		
2					X	
3	X					
4						Χ
5		X			X	
6			X			

Zadanie 2.3

Zbiory

- $Z = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ zespoły
- $P = \{A, B, C, D, E, F\}$ projekty
- $E = \{(1, B), (1, D), \dots, (6, D)\}$ dozwolone pary (zespół, projekt)

Parametry

• t_{ij} dla $(i,j) \in E$ – czas realizacji projektu j przez zespój i [msc]

Zmienne decyzyjne

- $f_{ij} \in \{0,1\}$ przypisanie zespołu ido projektu j
- t_{max} maksymalny czas trwania pracy zespołu nad projektem [msc]

Funkcja celu

• $min t_{max}$ – minimalizacja maksymalnego czasu

Ograniczenia

- $\forall i \in Z : \sum_{(i,j) \in E} f_{ij} = 1$ każdy zespół musi mieć przypisany projekt $\forall j \in P : \sum_{(i,j) \in E} f_{ij} = 1$ każdy projekt musi mieć przypisany zespół $\forall e \in E : t_{max} \geq f_{ij} \cdot t_{ij}$ maksymalny czas jest większy lub równy od każdego z czasów pracy zespołu nad projektem

Zadanie 3

Zbiory

- $I = \{1, ..., n\}$ zasoby $J = \{1, ..., m\}$ produkty

Parametry

- c_i^{max} dla $i \in I$ przepustowości zasobów [jednostka nieznana]
- A_{ij} dla $(i,j) \in I \times J$ współczynnik jednostkowego zużycia zasobu i przez produkt j [jednostka nieznana]
- p_j dla $j \in J$ standardowa cena produktu j [jednostka nieznana]

- q_j dla $j \in J$ próg obniżenia przychodu jednostkowego produktu j [jednostka nieznana]
- p_i^{disc} dla $j \in J$ obniżona cena produktu j [jednostka nieznana]

Zmienne

- x_j dla $j\in J$ produkcja produktu j [jednostka nieznana] $x_j^{\prime+},\,x_j^{\prime-}$ dla $j\in J$ odpowiednio nadwyżka i niedobór względem progu obniżenia przychodu jednostkowego produktu j [jednostka niezana]

Funkcja celu

• $\max \sum_{j \in J} p_j \cdot (x_j - x_j'^+) + p_j^{disc} \cdot x_j'^+$ – maksymalizacja zysków

Ograniczenia

- $\forall i \in I : \sum_{j \in J} A_{ij} \cdot x_j \leq c_j$ zużycie zasobów mniejsze niż przepustowość $\forall j \in J : x_j'^+ x_j'^- = q_j x_j$ nadwyżka i niedobór względem progu obniżenia przychodu jednostkowego produktu j

- $\forall j \in J: x_j \geq 0$ produkcja większa lub równa 0 $\forall j \in J: x_j'^+ \geq 0$ nadwyżka względem progu większa lub równa 0 $\forall j \in J: x_j'^- \geq 0$ niedobór względem progu większy lub równy 0